UR

WELCOME TO

BULLET BABY'S DIGI WORLD

SOLVED PRACTICE PAPER-4

PRACTICE PAPER -4

JR.SANSKRIT

Time: 3 hrs Max. Marks: 100

BABY BULLET-Q

I. एकं श्लोकं पूरयित्वा भावं लिखत । 1x6=6

(अ) आरम्भगुर्वी .... खलसज्जनानाम्।।

(आ) दरिद्राय................अश्वमेधसमं विदुः।।

II. एकं निबन्धप्रश्नं समाधत्त । 1x6=6

अ) मायावटोः सम्भाषणकौशलं संक्षेपेण वर्णयत।

आ) शठकोपाचार्योक्तरीत्या अमरवाणीप्रशस्तिम् विवृणुत।

III. एकं निबन्धप्रश्नं समाधत्त । 1x6=6

अ) कामावेशात् निवर्तयितुं पुण्डरीकं प्रति कपिञ्जलः किमुवाच?

आ) वर्षापरिदेवनम् इत्यस्य सारांशं लिखत।

IV. चतुर्णां प्रश्नानां समाधानं लिखत। 4x2=8

अ) चाणक्यः कस्य राज्ञः अमात्यः?

आ) राजसान्नवाच्याः के भवन्ति ?

इ) बोपदेवविरचितः व्याकरणशास्त्रग्रन्थः कः ?

ई) कृपणस्य अग्रे गमनं दृष्ट्वा सर्वे किं कृतवन्तः ?

उ) द्वितीयः राजमार्गे गच्छन् कं दृष्टवान् ?

ऊ) युवकः वाणिजः गृहे केन रुपेण उद्योगं प्राप्तवान् ?

V. द्वयोः ससन्दर्भं व्याख्यानं लिखत । 2x3=6

अ) एवं त्वं पुत्रशोकेन राजन् कालं करिष्यसि।

आ) क्लेशः फलेन हि पुनर्नवतां विधत्ते।

इ) जगति विबुधवाणि त्वत्समा कास्ति मान्या।

ई) प्रायेण शक्ता न वयं भवेम।

VI. द्वयोः ससन्दर्भं व्याख्यानं लिखत । **2x3=6**

अ) अहो विगतचेतनत्वम्।

आ) ईश्वरे च दरिद्रे च मृत्योः सर्वत्र तुल्यता।

इ) पुण्यरुपाणि एतानि पुष्पाणि वन्दे।

ई) स्वच्छतायै प्रयतामहे।

VII. त्रयाणां प्रश्नानां समाधानं लिखत । **3x2=6**

अ)मुनिः दशरथं किमिति शशाप?

आ) धर्मसाधनेषु आद्यं किम्?

इ) सन्मित्रलक्षणं किमिति सन्तः प्रवदन्ति?

ई) सुकृते दुष्कृते च समभागिनः के?

उ) कालेऽतीतेऽपि कान् स्मरामः?

ऊ)उपवासे कपिः किं कृतवान्?

VIII. त्रयाणां प्रश्नानां समाधानं लिखत। **3x2=6**

अ) कपिञ्जलोपदेशं कस्मात् ग्रन्थात् स्वीकृतम्?

आ) धनिनां धनं किम्?

इ) कयोः मध्ये विवादः वर्तते?

ई) व्यासाश्रमं कुत्र स्थापयामास?

उ) बालकाः स्थाने स्थाने कानि दृष्टवन्तः?

ऊ) चत्वारः पुरुषाः के?

IX. पुत्रः/ पुत्रिका पितरं प्रति पत्रम् लिखत। **1x5=5**

अथवा

ज्वरार्तस्य विरामग्रहणाय अभ्यर्थनपत्रम् लिखत।

X. द्वयोः शब्दयोः सविभक्तिकं रूपाणि लिखत। **2x6=12**

अ) भानु आ) नदी इ) वन ई) तद् (स्त्रीलिङ्गः)

XI. द्वयोः धातुरूपाणि लिखत। **2x3=6**

अ) गच्छति आ) लेखिष्यति इ)अभवत् ई)अलभत

BABY BULLET-Q

XII. त्रीणि सन्धिनामनिर्देशपूर्वकं विघटयत। **3x2=6**

अ) पितृणम् आ) महर्षिः इ) दिव्यौषधम्

ई) इत्यत्र उ) भानवे ऊ) प्रथमोऽध्यायः

XIII. त्रीणि सन्धिनामनिर्देशपूर्वकं सन्धत्त। **3x2=6**

अ) विद्या + अभ्यासः आ) ब्रह्म +ऋषिः इ) एक + एकः

ई) पार्वती + उवाच उ) पौ + अकः ऊ) सो + अपि

XIV. अनुवदत (आन्ध्र/आङ्ग्लभाषायाम्) **5x1=5**

अ)वयं पाठं पठामः।

आ)सीता अन्नम् अखादत्।

इ)यूयं कदा खादिष्यथ?

ई)वयं पत्रिकां पठिष्यामः।

उ)श्रद्धावान् लभते ज्ञानम् ।

XV. एकेन पदेन समाधानं दत्त। **5x1=5**

अ) दशरथः किं मत्वा बाणं प्रयुयोज?

आ)पिनाकपाणिं का पतिमाप्तुम् इच्छति?

इ) महतां चित्तं सम्पत्सु कथं भवेत्?

ई) कुलपावनः कः?

उ) अमरवाणी सर्वमानवान् शुभमार्गे कैः गमयति?

XVI. एकेन पदेन समाधानं दत्त। **5x1=5**

अ) कपिञ्जलः कः?

आ)राजा किमर्थं बहिर्निर्गतः?

इ) क्षणभङ्गुराः के?

ई) के महापुरुषाः?

उ) अधिकारिणः कानि प्रदाय बोधयन्ति?

BABY BULLET-Q

PRACTICE PAPER-4

ANSWERS

I. एकं श्लोकं पूरयित्वा भावं लिखत । 1x6=6

(अ) आरम्भगुर्वी .... खलसज्जनानाम्॥

स. आरम्भगुर्वी क्षयिणी क्रमेण
लघ्वी पुरा वृद्धिमुपैति पश्चात्।
दिनस्य पूर्वार्धपरार्धभिन्ना
छायेव मैत्री खलसज्जनानाम्॥

భావం: దుర్జనులతో స్నేహం ఉదయపు నీడవలె మొదట పెద్దగా ఉండి క్రమేపి క్షీణించును. సజ్జనులతో స్నేహం మధ్యాహ్నపు నీడవలె మొదట తక్కువగా ఉండి తరువాత పెరుగును.

Meaning: Friendship with bad people is like morning shadow, it is long in the beginning and decreases gradually. Friendship with good people is like afternoon shadow, it is short in the beginning and increases gradually.

(आ) दरिद्राय.................अश्वमेधसमं विदुः॥

स. दरिद्राय कृतं दानं शून्यलिङ्गस्य पूजनम्।దరిద్రాయ కృతం దానం శూన్యలింగస్య పూజనమ్।
अनाथप्रेतसंस्कारम् अश्वमेधसमं विदुः॥ అనాథప్రేత సంస్కారం అశ్వమేధసమం విదుః॥

భావం:దరిద్రునికి చేసిన దానము, పాడుపడిన గుడిలోని లింగానికి చేసిన పూజ, అనాధ శవానికి చేసిన అంత్యక్రియలు ఈ మూడు అశ్వమేధయాగంతో సమానమైనవి.

Meaning: Alms to the poor, worship to Lingam in a ruined temple, funeral done to the orphans corpse (dead body); these three are equal to Aswamethayaga.

II. एकं निबन्धप्रश्नं समाधत्त । 1x6=6

अ) मायावटोः सम्भाषणकौशलं संक्षेपेण वर्णयत।

स. **పరిచయము:** "మాయావటుః" అను పాఠ్యభాగము కాళిదాస మహాకవిచేత రచించబడిన 'కుమారసంభవం'లోని పంచమసర్గం నుండి స్వీకరించబడింది.

మాయావటుడిగా శివుడు: జింక చర్మము ధరించి, ప్రగల్భములు పలుకుచూ, బ్రహ్మతేజస్సుతో ప్రకాశించుచున్న శివుడు బ్రహ్మచారి వేషంలో పార్వతీదేవి యొక్క తపోవనమున ప్రవేశించెను.

బ్రహ్మచారి వచనములు: "ఓ పార్వతీ! నీ శక్తిననుసరించే తపస్సును చేస్తున్నావు కదా! ఎందుకంటే శరీరమే ధర్మసాధనలో మొట్టమొదటిది కదా! **शरीरमाद्यं खलु धर्मसाधनम्।** సజ్జనుల మధ్య స్నేహం ఏడు మాటలు పలికినంతనే ఏర్పడుతుంది అని పండితులచే చెప్పబడినది. కావున నన్ను పరాయివానిగా తలచవద్దు. రహస్యం కాకపోతే నీవు దేని కోసం తపస్సు చేస్తున్నావో చెప్పుము. నీ తపస్సు స్వర్గం కోసమా! అయితే అది వ్యర్థమే.
నీ తండ్రి హిమవంతుని ప్రదేశాలే దేవభూములు కదా! నీ తపస్సు వరుడు కోసమా! అయితే దానిని వెంటనే ఆపివేయుము. ఎందుకంటే రత్నము వెతకదు, అదే అందరిచేత వెతకబడుతుంది. నీ మనస్సులో ఎవరున్నారో చెప్పుము? అతడు నీకు యోగ్యుడో కాదో నేను చెప్పెదను."

చెలికత్తె మాటలు: పార్వతి సిగ్గుపడింది. ఆమె తన చెలికత్తెను చూసి కనుసైగ చేసెను. పార్వతి శివుడిని పతిగా పొందుటకు తపస్సు చేస్తున్నది. పార్వతి మనస్సును పరీక్షించగోరి శివుడిని నిందిస్తూ ఇట్లు పలికెను.

బ్రహ్మచారి శివ నింద: శివుడు దిగంబరుడు, దరిద్రుడు, శ్మశానవాసి.

పార్వతి చెప్పిన శివతత్వం: ఓయీ! మూర్ఖులే మహాత్ముల చరిత్రను నిందిస్తారు. శివుడు శ్మశానంలో ఉండే వాడైనా ముల్లోకములకు ప్రభువు. ఏదిఏమైనా నా మనస్సు శివుని యందే ఉన్నది. నా నిర్ణయము మారదు.

శివుని అనుగ్రహం: పార్వతి మాటలకు సంతోషించిన శివుడు తన నిజస్వరూపాన్ని ప్రదర్శించి పార్వతిని అనుగ్రహిస్తాడు. ఆ మాటలకు పార్వతీ దేవికి తపస్సు వలన కలిగిన శ్రమంతా తొలగిపోయింది. కష్టాల ఫలితాలు సుఖమును కలుగుజేయును కదా! అని కవి కాళిదాసు వర్ణించాడు.

BABY BULLET-Q

स. **Introduction:** The lesson 'Mayavatu' is taken from the fifth canto of 'Kumarasambhavam' written by 'Mahakavi Kalidas'.

Siva in the form of Mayavatu: Siva wearing deer's skin, boasting himself, shining with the brightness of Brahma enters into Parvathi's Tapovanam in the form of Mayavatu as a celibate.

Celibate's Words: "Oh! Parvathi! Are you doing penance according to your energy levels? Body is the primary tool in the process of Dharma Sadhana. **शरीरमाद्यं खलु धर्मसाधनम्।** Scholars said that friendship between good people begins just by uttering seven words. So don't consider me as a stranger.Tell me for what purpose you are performing penance. Is it for heaven? Then it is waste. Your father Himavanta's land are all heavenly lands. Is it for a groom? Then you stop it immediately . Because a ruby never searches, it itself is searched by all. Tell me, who is in your mind? I will tell whether he deserves you or not.

Companion's words: Parvathi felt shy with these words. She signalled her companion . "Sir our Parvathi is performing penance inorder to marry Lord Siva . Then Siva wanted to test the mind of Parvathi and started abusing Siva.

Celibate's abuse on Siva:" Oh Parvathi! Siva is naked, poor, resident of burial ground.

Reality of Siva in words of Parvathi: "Oh Man! only idiots criticise the Great. he is the almighty of Triloka. Whatever it may be, my mind is deeply immersed in Siva. My decision never changes.

Siva's Grace: Pleasing with the words of Parvathi, Lord Siva revealed his original form and blessed her. Parvathi got released from all the sufferings which arised due to her penance. Kalidasa quoted "Results of Hardwork lead to Happiness".

BABY BULLET-Q

आ) शठकोपाचार्योक्तरीत्या अमरवाणीप्रशस्तिम् विवृणुत।

स. "అమరవాణి ప్రశస్తిః" అను పాఠ్యభాగం శ్రీమానే శఠకోపాచార్యులు రచించిన 'సురవాణీ మణిహారః' అనే గ్రంథం నుండి గ్రహించబడింది. అమరవాణి అయిన 'సంస్కృత భాష' యొక్క గొప్పతనము వర్ణించుటయే ఈ పాఠ్యభాగ సారాంశం.

మాతా! గీర్వాణీ! నీవు దేవనగరమైన అమరగిరి ప్రాంగణములో బ్రహ్మాది దేవతలచే లాలింపబడుతున్నావు.

ఈ భూలోకంలో, చాలా కాలం నుండి సహృదయులచే కీర్తింపబడుతున్నావు.

కాళిదాసు వంటి కవులచే సాటిలేని ఉపమాలంకార శోభ నీకు వచ్చినది. మానవులు స్వర్గలోకములో విహరింపలేరు. కావున ఓ అమరవాణీ! నీవే భూలోకమున చేరి దీనిని స్వర్గముగా మార్చుతున్నావు. **धरणिममरवाणि! प्राप्य नाकीकरोषि।**

జననీ! నీవు స్వర్గము నుండి భూలోకమునకు రానిచో మానవులు ఆత్మతత్త్వమును తెలుసుకోలేక జననమరణమనే చక్రకూపములో కొట్టుమిట్టాడుతూ ఉండేవారు. మాతా! నీవు అన్ని భాషలకు జన్మనిచ్చే జన్మధాత్రివి. **भवति सकलभाषाजन्मदात्री यतस्त्वम्।**

ప్రతీ అక్షరమునకు అనేక అర్థములు కలిగి ఉన్న నీవు, అసంఖ్యాక రత్నాల వంటి వాటికి ఆశ్రమమైన సముద్రం వలె విరాజిల్లుతున్నావు. తల్లీ! నీ అనుగ్రహం వలనే ఎంతో కాలం గడిచినప్పటికీ వాల్మీకి, వ్యాసుడు, కాళిదాసు వంటి మహాకవులను స్మరించుకుంటున్నాము.

అమరవాణీ! నీ బ్రహ్మవిజ్ఞాన ప్రబోధనలతో మానవుల సంసారతాపములు ఉపశమింపజేయుచున్నావు.

నీ యొక్క 'ధర్మ సూత్రముల' ద్వారా మానవులందరినీ మంచి మార్గములో నడపించగలుగుతున్నావు.

అమరవాణీ! ఈ జగతిలో నీతో సమానముగా గౌరవింపబడే భాష ఏది కలదు?

నెహ్రూ బోధించిన పంచశీల సూత్రములను అర్థం చేసుకోవాలంటే వెంటనే ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానాన్ని పెంచే సంస్కృత భాషను నేర్చుకోవాలి.

BABY BULLET-Q

स. **Introduction:**The lesson "Amaravani Prasasti" is taken from the book 'Survani Manihara' written by "Srimaan Satakopacharyulu'. This textual summary is the description of greatness of Sanskrit, the immortal language Amavaravani.

Maata! Geervani! You are being pampered by Brahma and other presiding deities of Amaragiri. You are being glorified by the good hearted people on earth.

The unmatched splendor has been attributed to you by the poets like Kalidas. Humans cannot roam in the heavenly world. So, Oh Amaravani, you yourself have come to earth and you are converting this earth into heaven. **धरणिममरवाणि! प्राप्य नाकीकरोषि।**

Oh! My Mother!, if you didn't come to earth from heaven, people wouldn't know their spiritual identities , they would be struggling in the life and death cycle. Maata!. You are the mother language, who gave birth to all languages.**भवति सकलभाषाजन्मदात्री यतस्त्वम्।**

You are having several meanings for each one of your letters. In this way, you are flourishing like an ocean containing uncountable gems. Oh! Mother!, its because of your grace, great poets like Valmiki, Vyasa, Kalidasa are being remembered , even after very long time.

Amaravani! with your 'Brahma vignana speeches' you are relieving human beings from their family related problems. With your 'Dharmasutras' , you are able to guide all human beings in a right path. Amaravani! in this world, is there any language which is honoured equally with you?.

To understand the 'Panchaseela Principles' taught by Nehru, one should learn Sanskrit immediately which enhances the spiritual knowledge.

BABY BULLET-Q

III. एकं निबन्धप्रश्नं समाधत्त । 1x6=6

अ) कामावेशात् निवर्तयितुं पुण्डरीकं प्रति कपिञ्जलः किमुवाच?

स. **పరిచయము:**"కపింజలోపదేశః" అను ఈ పాఠ్యభాగము 'శ్రీహర్షుడి ఆస్థాన కవి' అయిన 'బాణభట్టు'చే రచించబడిన 'కాదంబరీ కావ్యము' నుండి స్వీకరించబడినది.

పుండరీకుని మోహావేశము: సౌందర్యరాశి అయిన మహాశ్వేత అనే గంధర్వకన్య పుండరీకుడు అనే మునికుమారుడిని చూసి మోహించింది. పుండరీకుడు కూడా మహాశ్వేతను మోహించాడు.

కపింజలుని మొదటి ఉపదేశము: "మిత్రమా పుండరీక! సాధు జనులు ధైర్యమే ధనముగా కలవారు **धैर्य धना हि साधवः।** అపూర్వమైన నీ ధైర్యము ఎక్కడికి పోయినది? నీ తపోనిష్ఠ ఏమైంది? నీ మనోనిగ్రహమెక్కడ? నీ సంస్కారము నిరర్థకమైనది! **निरर्थकः संस्कारः।** నీ జపమాల క్రిందపడిననూ గ్రహింపకుంటివి? ఆహా! ఎంత చైతన్యరాహిత్యం?

పుండరీకుని సమాధానము: "మిత్రమా! కపింజలా అన్నీ తెలిసి కూడా నన్ను ఇలా ఎందుకు అడుగుతున్నావు?.

కపింజలుని రెండవ ఉపదేశం: "మిత్రమా పుండరీక! ఈ పనిని గురువులు ఉపదేశించారా? ధర్మశాస్త్రాలలో చదివితివా? మూర్ఖుడు మాత్రమే మన్మథుడి చేత బాధింపబడుచున్నాడు ".

అజ్ఞానులు 'ధర్మము' అనుకొని 'విష వనము'నకు నీరు పోసి పెంచెదరు. 'నిప్పు కణిక'ను చూసి దానిని 'మణి' అని భావించి స్పృశించెదరు. 'తామర కాడ' అనుకొని 'ఏనుగు దంతము'ను పెకలించెదరు. ధైర్యం వహించి ఈ దురాచారమును వదిలివేయుము".

BABY BULLET-Q

स. **Introduction:** The lesson 'Kapinjalopadesaha' is taken from 'Kadambari kavyam', written by 'Bana Bhatta', the court poet of 'Sri Harsha'.

Lust of Pundareeka: 'Mahaswetha' fell in love with a Hermit's son named Pundareeka. Pundareeka is also passionated towards her.

Kapinjala's first advice: Dear Pundareeka! Sages possess only bravery as their assets.**धैर्य धना हि साधवः।** Where did you lose your novel bravery ? What happened to your celibacy? Where is your enlightened knowledge of Vedas? What happened to your penance practice? Where is your self control? Your culture is vain **निरर्थकः संस्कारः।** You are even unaware of the falling down of your chanting chain. Alas! What a non- vitality?

Response of Pundareeka: You know all these, again why are you asking me like this?

Second piece of Advice by Kapinjala: Oh my friend Pundareeka! Is the deed that you are doing now taught by Gurus?.Have you read it in sacred books, Only fools are being suffered by Manmadha

Insane people nourish the 'poisonous garden ' thinking that as 'virtue'. They touch the piece of burning coal believing that it is a ruby. They try to remove the trunk of an elephant thinkng that it is a lotus stalk. Be brave and leave this bad custom.

BABY BULLET-Q

आ) वर्षापरिदेवनम् इत्यस्य सारांशं लिखत।

स. **పరిచయము:** 'వర్షాపరిదేవనం' అనే పాఠ్యాభాగం గుళ్ళపల్లి శ్రీరామకృష్ణమూర్తి రచించిన 'కథానిక సంగ్రహం' అనే గ్రంథం నుండి స్వీకరించబడింది. నేటి పర్యావరణ కాలుష్యం గురించి, ప్రకృతి ప్రతినిధి అయిన 'వర్షాదేవి' తెలిపిన 'వేదన' యే ఈ పాఠ్యభాగ సారంశం.

నాటి ప్రకృతి: గతంలో ప్రకృతి అంతా ప్రాతః కాలపు కోకిలల తియ్యని రాగాలు, నెమలి నాట్యాలు, మహిళల అందెల చప్పుళ్ళతో అలరారుడుతుండేది. ప్రజలందరూ సంతోషంగా, నిర్మలంగా, బాధ్యతాయుతంగా ఉండేవారు.

నేటి ప్రకృతి: ఇప్పుడు కాలం మారింది. రహదారులన్నీ ధూళితో కలుషితమయ్యాయి. నదులు, సరస్సులతోపాటు గాలి కూడా కలుషితమయ్యాయి. ప్రజలు రోగాల బారిన పడుతున్నారు.

వర్షాదేవికి ఆరు ఋతువుల తోడు: ప్రకృతిని పర్యావరణ కాలుష్యం నుండి రక్షించడానికి సూర్యదేవుడు తన కిరణాలతో నీటిని వేడి చేశాడు. ఆ నీటి ఆవిరితో మేఘాలు ఏర్పడ్డాయి. వాయుదేవుడు ఆ మేఘాలను తన గాలులతో కదిలించాడు. ఆ మేఘాల నుండి వర్షాలు కురుస్తున్నాయి. హేమంతుడు మంచుతో ప్రపంచమంతటిని తడుపుతున్నాడు **तुषारैः विश्वम् आसिञ्चति।**

వర్షాదేవి ఆవేదన: కాని వర్షాదేవి యొక్క ప్రయత్నాలన్నీ విఫలం అవుతున్నాయి. వర్షాదేవికి సందేహం వచ్చింది. ఇది ఎవరి తప్పు? ఇది నా దోషం కాదు. శరత్కుమారుడి వంటివారి తప్పుకూడా కాదు. ఇది ప్రకృతి దోషం కాదు. ప్రజలే ఈ కాలుష్యానికి కారణం.

అధికారులు కరపత్రాల ద్వారా బోధిస్తున్నారు. అయినా ప్రయోజనం లేదు. నా మాట వినేవారు లేరు. మంచి మాటలు శరీరంలోనే జీర్ణం అయిపోవాలి **जीर्णम् अङ्गे सुभाषितम्।**

నలుగురు పురుషుల కథ: పర్యావరణ పరిరక్షణ పనులను సర్వదు, కశ్చిత్, యఃకోపి, న కోపి అనే నలుగురు వ్యక్తులకు అప్పగించెను. అయినా ఎటువంటి ప్రయోజనము కలుగలేదు.

ముక్తాయింపు: మనమందరం ఇతరులకు ఉపదేశం చేయటం మాని స్వయంగా పని చేయడం ప్రారంభించుదాం. అందరం స్వచ్ఛత కోసం ప్రయత్నిద్దాం. క్రియాశీలిగా ఉండేవారే విజయులు.

BABY BULLET-Q

स. **Introduction:** The lesson 'Varshaparidevanam' is taken from the book ' Kathanika sangraham' written by 'Gullapalli Sri Ramakrishnamurthy' . The essence of this lesson is the expression of anguish regarding present day environmental pollution by Varshadevi.

Nature in the Past: In the past, Nature is adorned with sweet chirpings of cuckoos in the wee hours, dances of peacocks, sounds of anklets of women. All the people led a happy, serene and responsible life.

Nature at Present: Now time has changed. All the roads have been polluted with dust. Rivers, Lakes and even air have also been polluted. People are being effected with various diseases.

Assistance of Six seasons to Varshadevi: The sun god heated the water with his sunrays. Clouds were formed with the water vapours thus generated. These clouds are moved by the God of Air. The clouds started raining. Sarathkumara is keeping the temperature stable. Hemanthudu damped the world with snow. **तुषारैः विश्वम् आसिञ्चति।**

Anguish Varshadevi: But all the efforts are getting wasted. Varshadevi raised a doubt. Whose fault was this? This was not my fault. This was not the fault of Sarathkumar etc., This maynot be the fault of nature. Only people are responsible for this pollution. Officials are trying to bring awareness through pamphlets. Eventhough there is no use . There is no one to listen my words. Good words should be digested in the body itself. **जीर्णम् अङ्गे सुभाषितम्।**

Story of Four persons: The duty of environmental protection was given to four persons namely Sarvadu, Kaschith, Yah kopi, Na kopi. But it all went in vain.

Conclusion: Lets all stop lecturing to others, and start working on our own. Let's all try for cleanliness. Work determined people will always succeed.

BABY BULLET-Q

IV. चतुर्णां प्रश्नानां समाधानं लिखत। **4x2=8**

अ) चाणक्यः कस्य राज्ञः अमात्यः?

स. चाणक्यः चन्द्रगुप्तराज्ञः अमात्यः।

आ) राजसान्नवाच्याः के भवन्ति ?

स. अतिकषाय, अतिलवण, अत्युष्ण, अतिक्षार, अत्याम्ल, अतिरुक्ष, अतिदाह पदार्थः राजसान्नवाच्या भवन्ति ।

इ) बोपदेवविरचितः व्याकरणशास्त्रग्रन्थः कः ?

स. बोपदेवविरचितः व्याकरणशास्त्रग्रन्थः मुग्धबोधः।

ई) कृपणस्य अग्रे गमनं दृष्ट्वा सर्वे किं कृतवन्तः ?

स. कृपणस्य अग्रे गमनं दृष्ट्वा सर्वे अट्टहासं कृतवन्तः ।

उ) द्वितीयः राजमार्गे गच्छन् कं दृष्टवान् ?

स. द्वितीयः राजमार्गे गच्छन् एकं वृद्धरोगीम् दृष्टवान्।

ऊ) युवकः वाणिजः गृहे केन रुपेण उद्योगं प्राप्तवान् ?

स. युवकः वाणिजः गृहे भृत्यरुपेण उद्योगं प्राप्तवान् ।

BABY BULLET-Q

V. द्वयोः ससन्दर्भ व्याख्यानं लिखत । 2x3=6

अ) एवं त्वं पुत्रशोकेन राजन् कालं करिष्यसि।

स. **कविपरिचयः**पाठः 'दशरथस्य पश्चात्तापः'

कविः वाल्मीकिः।

ग्रन्थः रामायणम्।

सन्दर्भः मुनिः दशरथं प्रति एवं अवदत्।

भावःमुनिः दशरथं प्रति एवं त्वं पुत्रशोकेन राजन् कालं करिष्यसि इति अवदत् ।

आ) क्लेशः फलेन हि पुनर्नवतां विधत्ते।

स. **कविपरिचयः**पाठः'मायावटुः

कविः कालिदासः।

ग्रन्थः कुमारसम्भवम्।

सन्दर्भः पार्वत्याः तपसः विषये कवि कालिदासः एवं अवदत् ।

भावः कवि कालिदासः क्लेशः फलेन हि पुनर्नवतां विधत्ते इति अवदत् ।

इ) जगति विबुधवाणि त्वत्समा कास्ति मान्या।

स. **कविपरिचयः** -इदं वाक्यं 'अमरवाणि प्रशस्तिः' इति पाठ्यभागत् स्वीकृतम्।

कविः - शठकोपाचार्यः।

ग्रन्थः -सुरवाणीमणिहारः

सन्दर्भः -अमरवाणी प्रशस्ति वर्णने कविःएवम् अवदत् ।

भावः- अमरवाणी प्रशस्ति वर्णने कविः जगति विबुधवाणि त्वत्समा कास्ति मान्या इति अवदत् ।

ई) प्रायेण शक्ता न वयं भवेम।

स. **कवि परिचयः** -इदं वाक्यं कपीनामुपवासः इति पाठ्यभागत् स्वीकृतम्।

कविः -श्रीशैलं ताताचार्यः

ग्रन्थः -काव्यसंग्रहम् ।

सन्दर्भः -कश्चित् कपिः इतर कपीन् प्रति एवम् अवदत्।

भावः -व्रत उपवासेन कपयः वृक्षाणाम् आरोहणं कर्तुं समर्थाः न भवन्ति।

BABY BULLET-Q

VI. द्वयोः ससन्दर्भं व्याख्यानं लिखत । **2x3=6**

अ) अहो विगतचेतनत्वम्।

स. कविपरिचयःपाठः 'कपिञ्जलोपदेश'

कविः बाणभट्टः।

ग्रन्थः कादम्बरी।

सन्दर्भः - कपिञ्जलः पुण्डरीकं प्रति एवं अवदत्।

भावः-कपिञ्जलः पुण्डरीकं प्रति अहो विगतचेतनत्वम् इति अवदत् ।

आ) ईश्वरे च दरिद्रे च मृत्योः सर्वत्र तुल्यता।

स. कविपरिचयःपाठः भोजस्य औदार्यम्

कविःबल्लालः।

ग्रन्थः भोजप्रबन्धात्।

सन्दर्भः- गोविन्द पण्डितः भोजराजं प्रति एवं अवदत्।

भावः-गोविन्द पण्डितः भोजराजं प्रति ईश्वरे च दरिद्रे च मृत्योः सर्वत्र तुल्यता इति अवदत् ।

इ) पुण्यरुपाणि एतानि पुष्पाणि वन्दे।

स. कवि परिचयः- इदं वाक्यं स्वेदस्य पुष्पाणि इति पाठ्यभागात् स्वीकृतम्।

कविः माधवीजोषी।

ग्रन्थः मधुराःकथाः।

सन्दर्भः- स्वेदस्य पुष्पाणि दृष्ट्वा रामः इदम् वाक्यम् अवदत्।

भावः- स्वेदस्य पुष्पाणि दृष्ट्वा रामः पुण्यरुपाणि एतानि पुष्पाणि वन्दे इति अवदत् ।

ई) स्वच्छतायै प्रयतामहे।

स. कवि परिचयः इदं वाक्यं वर्षापरिदेवनम् इति पाठ्यभागात् स्वीकृतम्।

कविः गुल्लपल्लि श्रीरामकृष्णमूर्तिः।

ग्रन्थः कथानिकासंग्रहम्।

सन्दर्भःवर्षादेवी स्वच्छता विषये जनानाम् बोधयितुम् एवम् अवदत्।

भावः वयं सर्वे स्वच्छताविषये प्रयत्नं करिष्यामः।

BABY BULLET-Q

VII. त्रयाणां प्रश्नानां समाधानं लिखत । **3x2=6**

अ) मुनिः दशरथं किमिति शशाप?

स. मुनिः दशरथं त्वं अपि पुत्रशोकेन मरणं प्राप्स्यसि इति शशाप।

आ) धर्मसाधनेषु आद्यं किम्?

स. धर्मसाधनेषु आद्यं शरीरमेव ।

इ) सन्मित्रलक्षणं किमिति सन्तः प्रवदन्ति?

स. **सन्मित्रलक्षणं :** पापकार्येषु निवारणं श्रेयः कार्येषु नियमनं अवसरसमये सहाय प्रदानम् ।

ई) सुकृते दुष्कृते च समभागिनः के?

स. **सुकृते दुष्कृते च समभागिनः** चत्वारः। कर्ता, कारयिता, प्रेरकः, अनुमोदकः।

उ) कालेऽतीतेऽपि कान् स्मरामः?

स. कालेऽतीतेऽपि संस्कृतभाषा प्रभावात् वाल्मीकि, व्यासः, कालिदासादि कवीन् स्मरामः।

ऊ) उपवासे कपिः किं कृतवान्?

स. उपवासे कपिः प्रभाते नदीजले स्नात्वा मनसि रामं ध्यानं कृतवान्।

BABY BULLET-Q

VIII. त्रयाणां प्रश्नानां समाधानं लिखत। 3x2=6

अ) कपिञ्जलोपदेशं कस्मात् ग्रन्थात् स्वीकृतम्?

स. कपिञ्जलोपदेशं कादम्बरी ग्रन्थात् स्वीकृतम् ।

आ) धनिनां धनं किम्?

स. यत् ददाति, यत् अश्नाति तदेव धनिनां धनम्।

इ) कयोः मध्ये विवादः वर्तते?

स. शशकपिञ्जलयोः मध्ये विवादः वर्तते।

ई) व्यासाश्रमं कुत्र स्थापयामास?

स. व्यासाश्रमं एर्पेडु ग्रामसमीपे स्थापयामास।

उ) बालकाः स्थाने स्थाने कानि दृष्टवन्तः?

स. बालकाः स्थाने स्थाने विकसितानि सुन्दराणि पुष्पाणि दृष्टवन्तः।

ऊ) चत्वारः पुरुषाः के?

स. चत्वारः पुरुषाः सर्वः,कश्चित्,यः कोऽपि, न कोऽपि ।

BABY BULLET-Q

IX. पुत्रः/ पुत्रिका पितरं प्रति पत्रम् लिखत। 1x5=5

पुत्रः/ पुत्रिका पितरं प्रति पत्रम्

अनन्तपुरम्,

दिनाङ्क :२८-०२-२०२०.

सविधे -

श्री एन्. रविकान्तः,

डो.नं. ३-२-११,

गान्धीवीथी,

कडप ।

परमपूज्यानां पितृपादानां प्रणामाः।

अहम् अत्र कुशली। भवन्तः सर्वे कुशलिनः इति मन्ये। अत्र मम पठनं सम्यक् चलति। आगामिमासे अध्यापकै : सह मम कलाशालातः छात्राः उज्जयिनीनगरं प्रति विज्ञानयात्रायै गमिष्यन्ति । मम कृते अनुमत्या सह व्ययार्थं सहस्त्ररुप्यकाणि प्रेषयन्तु इति प्रार्थयामि । मातृचरणयोः मम वन्दनानि सूचयन्तु।

इति

भवदीयपुत्रः / पुत्रिका

BABY BULLET-Q

ज्वरार्तस्य विरामग्रहणाय अभ्यर्थनपत्रम् लिखत।

विरामग्रहणाय अभ्यर्थनपत्रम्

गुन्टूर् ,

दि:26-02-2020.

सविधे -

प्राचार्याः,

प्रभुत्व जूनियर् कलाशाला,

गुन्टूर् ।

मान्याः!

विषयः - विरामस्य कृते अभ्यर्थनम्।

मम सोदर्याः विवाहार्थम् अहं श्वः स्वग्रामं गमिष्यामि। अतः कृपया दिनत्रयस्य 27-02-2020 तः 01-03-2020 पर्यन्तं विरामं यच्छन्तु इति सादर प्रणामपूर्वकं विज्ञापयामि। मम अनुपस्थितिसमये पाठ्यमानान् पाठान् मित्रसकाशात् ज्ञात्वा अहं पठिष्यामि।

सधन्यवादम्।

इति,

भवतां विधेयः छात्रः/विधेया छात्रा,

नाम ×××××

अनुक्रमसंख्या ×××××

प्रभुत्व जूनियर् कलाशला,

गुन्टूर्।

BABY BULLET-Q

X. द्वयोः शब्दयोः सविभक्तिकं रूपाणि लिखत। 2x6=12

अ) भानु आ) नदी इ) वन ई) तद् (स्त्रीलिङ्गः)

अ) उकारान्तः पुंलिङ्गः 'भानु' शब्दः (భానుడు -Sun)

	ए.व	द्वि. व	ब.व
प्रथमाविभक्तिः	भानुः	भानू	भानवः
सं.प्रथमाविभक्तिः	हे भानो	हे भानू	हे भानवः
द्वितीयाविभक्तिः	भानुम्	भानू	भानून्
तृतीयाविभक्तिः	भानुना	भानुभ्याम्	भानुभिः
चतुर्थीविभक्तिः	भानवे	भानुभ्याम्	भानुभ्यः
पञ्चमीविभक्तिः	भानोः	भानुभ्याम्	भानुभ्यः
षष्ठीविभक्तिः	भानोः	भान्वोः	भानूनाम्
सप्तमीविभक्तिः	भानौ	भान्वोः	भानुषु

आ) ईकारान्त स्त्रीलिङ्गः 'नदी' शब्दः (నది - River)

	ए.व	द्वि. व	ब.व
प्रथमाविभक्तिः	नदी	नद्यौ	नद्यः
सं.प्रथमाविभक्तिः	हे नदि	हे नद्यौ	हे नद्यः
द्वितीयाविभक्तिः	नदीम्	नद्यौ	नदीः
तृतीयाविभक्तिः	नद्या	नदीभ्याम्	नदीभिः
चतुर्थीविभक्तिः	नद्यै	नदीभ्याम्	नदीभ्यः
पञ्चमीविभक्तिः	नद्याः	नदीभ्याम्	नदीभ्यः
षष्ठीविभक्तिः	नद्याः	नद्योः	नदीनाम्
सप्तमीविभक्तिः	नद्याम्	नद्योः	नदीषु

BABY BULLET-Q

इ) **अकारान्तः नपुंसकलिङ्गः 'वन' शब्दः** (అడవి - Forest)

	ए.व	द्वि. व	ब.व
प्रथमाविभक्तिः	वनम्	वने	वनानि
सं.प्रथमाविभक्तिः	हे वन	हे वने	हे वनानि
द्वितीयाविभक्तिः	वनम्	वने	वनानि
तृतीयाविभक्तिः	वनेन	वनाभ्याम्	वनैः
चतुर्थीविभक्तिः	वनाय	वनाभ्याम्	वनेभ्यः
पञ्चमीविभक्तिः	वनात्	वनाभ्याम्	वनेभ्यः
षष्ठीविभक्तिः	वनस्य	वनयोः	वनानाम्
सप्तमीविभक्तिः	वने	वनयोः	वनेषु

ई) **दकारान्तः स्त्रीलिङ्गः 'तद्' शब्दः** (ఆమె - She)

	ए.व	द्वि. व	ब.व
प्रथमाविभक्तिः	सा	ते	ताः
द्वितीयाविभक्तिः	ताम्	ते	ताः
तृतीयाविभक्तिः	तया	ताभ्याम्	ताभिः
चतुर्थीविभक्तिः	तस्यै	ताभ्याम्	ताभ्यः
पञ्चमीविभक्तिः	तस्याः	ताभ्याम्	ताभ्यः
षष्ठीविभक्तिः	तस्याः	तयोः	तासाम्
सप्तमीविभक्तिः	तस्याम्	तयोः	तासु

BABY BULLET-Q

XI. द्वयोः धातुरूपाणि लिखत। 2x3=6

अ) गच्छति आ) लेखिष्यति इ)अभवत् ई)अलभत

अ) गच्छति

	पुरुषः	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
लट् -	प्रथमपुरुषः	गच्छति	गच्छतः	गच्छन्ति
	मध्यमपुरुषः	गच्छसि	गच्छथः	गच्छथ
	उत्तमपुरुषः	गच्छामि	गच्छावः	गच्छामः

आ) लेखिष्यति

लृट् -	प्रथमपुरुषः	लेखिष्यति	लेखिष्यतः	लेखिष्यन्ति
	मध्यमपुरुषः	लेखिष्यसि	लेखिष्यथः	लेखिष्यथ
	उत्तमपुरुषः	लेखिष्यामि	लेखिष्यावः	लेखिष्यामः

इ) अभवत्

लङ् -	प्रथमपुरुषः	अभवत्	अभवताम्	अभवन्
	मध्यमपुरुषः	अभवः	अभवतम्	अभवत
	उत्तमपुरुषः	अभवम्	अभवाव	अभवाम

ई) अलभत

लङ् -	प्रथमपुरुषः	अलभत	अलभेताम्	अलभन्त
	मध्यमपुरुषः	अलभथाः	अलभेथाम्	अलभध्वम्
	उत्तमपुरुषः	अलभे	अलभावहे	अलभामहे

BABY BULLET-Q

XII. नामनिर्देशपूर्वकं त्रीणि विघटयत। 3x2=6

अ) पितॄणम् आ) महर्षिः इ) दिव्यौषधम्

ई) इत्यत्र उ) भानवे ऊ) प्रथमोऽध्यायः

स. (अ) पितृ + ॠणम् - सवर्णदीर्घसन्धिः

स. (आ) महा + ऋषिः - गुणसन्धिः

स. (इ) दिव्य + औषधम् - वृद्धिसन्धिः

स. (ई) इति + अत्र - यणादेशसन्धिः

स. (उ) भानो + ए - अयवायावादेशसन्धिः

स. (ऊ) प्रथमो + अध्यायः - पूर्वरूपसन्धिः

XIII. नामनिर्देशपूर्वकं त्रीणि सन्धात। 3x2=6

अ) विद्या + अभ्यासः आ) ब्रह्म + ऋषिः इ) एक + एकः

ई) पार्वती + उवाच उ) पौ + अकः ऊ) सो + अपि

स. (अ) विद्याभ्यासः - सवर्णदीर्घसन्धिः

स. (आ) ब्रह्मर्षिः - गुणसन्धिः

स. (इ) एकैकः - वृद्धिसन्धिः

स. (ई) पार्वत्युवाच - यणादेशसन्धिः

स. (उ) पावकः - अयवायावादेशसन्धिः

स. (ऊ) सोऽपि - पूर्वरूपसन्धिः

XIV. अनुवदत (आन्ध्र/आङ्ग्लभाषायाम्) 5x1=5

अ) वयं पाठं पठामः। आ) सीता अन्नम् अखादत्।

इ) यूयं कदा खादिष्यथ? ई) वयं पत्रिकां पठिष्यामः।

उ) श्रद्धावान् लभते ज्ञानम् ।

स. (अ) మేము పాఠం చదువుతున్నాము./ We are reading the lesson

स. (आ) సీత అన్నం తిన్నది./ Sita ate meals.

स. (इ) మీరు ఎప్పుడు తింటారు?/ When will you eat?

स. (ई) మేము పత్రికను చదువుతాము./ We will read the newspaper.

स. (उ) శ్రద్ధ గలవాడు జ్ఞానమును పొందుతాడు./ Attentive person gets wisdom.

BABY BULLET-Q

XV. एकेन पदेन समाधानं दत्त। **5x1=5**

अ) दशरथः किं मत्वा बाणं प्रयुयोज?

आ) पिनाकपाणिं का पतिमाप्तुम् इच्छति?

इ) महतां चित्तं सम्पत्सु कथं भवेत्?

ई) कुलपावनः कः?

उ) अमरवाणी सर्वमानवान् शुभमार्गे कैः गमयति?

स. (अ) गजः ।

स. (आ) पार्वती ।

स. (इ) उत्पलकोमलम् ।

स. (ई) सत्पुत्रः ।

स. (उ) धर्मसूत्रैः

XVI. एकेन पदेन समाधानं दत्त। **5x1=5**

अ) कपिञ्जलः कः?

आ) राजा किमर्थं बहिर्निर्गतः?

इ) क्षणभङ्गुराः के?

ई) के महापुरुषाः?

उ) अधिकारिणः कानि प्रदाय बोधयन्ति?

स. (अ) पुण्डरीकस्य मित्रम् मुनिकुमारः च ।

स. (आ) मृगयार्थम् ।

स. (इ) प्राणाः ।

स. (ई) ये समाजं ज्ञान प्रदानेन चैतन्यवन्तं कुर्वन्ति ते महापुरुषाः।

स. (उ) करपत्राणि।

BABY BULLET-Q